

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri tres

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

D[e] iudicio. et q[uod] Astronomi et doctores, etia[m] catholici qui
t[em]p[us] iudicij predixeru[n]t manifeste delusi sunt ca.xxix

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Liber Tertius.

libus, et exemplis per internuncios prius et tãdem per se ipsum nos ad virtutis studium prouocare. Cuius finis ac premiũ est foelicitas non ea quam vita ista promittit, sed illa de qua dicitur. Cum cederit dilectis suis somnum, ecce hereditas domini. Et hæc hactenus de beatitudine.

De Iudicio. et qd Astronomi et doctores etiam Catholici qui tempus iudicij prædixerunt manifeste delusi sunt. Caput. xxxix.

Supremi dies iudicij, et generales carnis humanę resurrectionẽ multi prædicere voluerunt. Sed in omnibus huiusmõdì variatõis cõpertusẽ Christi dicitur eẽ verissimũ. Nõ est vestrum scire tpa et momẽta, quę pater posuit in potestate sua. Lactãtius allegãt illud psalmi. Mille anni in cõspectu tuo, tãqz dies hesternã q̄ præterijt, sex milib⁹ annis, credidit mūdũ duratur, quot diebus eẽt cõditus ab initio. Concordat huic sententię quod legitur in Talmud hebreorũ, In eo nã libro vbi agitur de Idolatriã scribitur, filios Deie q̄ fuerunt antecessores nostri, filij pphetarum Carmelitę, sic dixisse. Sefet alapim sana sia holaz, sene alapim tou, sene alapim tozat sene alapim dies messie, quod sic interpretatur. Sex mille ani fuerẽ mundi, hoc est assignati sunt mũdo a Deo, duo millia vanitatis et inanitatis, qz sine lege trãsierunt, duo millia legis, duo millia Christi. Eodem fere modo lapsi sunt Methodius, Beda Eusebius, et alij q̄ sex dies operationis diuine, et septimũ quietis frustra cõtemplantes, et cuilibet diei chiliades supstitiose satis assignãtes ad summas septẽ milium annorũ duxerunt excursus seculorũ. Huic cabalisticę numerorũ rationi videtur alludere, quod a catholicis doctorib⁹ et præcipue quod in fine librorum de ciuitate Dei dicitur ab Augustino. Sex scilicet eẽ mundi etates, et tẽporis huius nostri seculi articulos. Primã ab Adam ad Noe, secundam inde vsqz ad Abraham, nõ equalitate tempoz, sed numero generationũ. Denis eniz generationibus ambę terminãtur. Hinc sicut Mattheus recitat, tres etã

Liber Tertius

res vsq; ad Christi subsequuntur aduentus, que singule, denis & quater-
ternis generationib; implentur, ab Abraham vsq; ad David vna, altera
inde vsq; ad trasmigrationē Babylonicā, tertia in vsq; ad Christū
Sexta que nunc agit que finē sit habitura nō dixit, hūc finē volēs
q̄busdā signis Christi ondere dixit. Surget gēs cōtra gentes & erūt
terremotus magni, et pestilētie, et fames, quibus verbis mor^o Bre-
gorius, cum videret multa ex his que dicuntur a Christo tempestate
sua contigisse, putauit adesse diem iudicij, veruz pphetie ac vaticinia
omnia, tot sunt obscuritatibus obūbrata, tot ambagib; inuoluta
vt nisi iam adimpleta possint vero nunq; intelligi. Iustiniani impe-
ratoris tempore circumferebatur oraculuz, quo dicebatur munduz
cum prole sua periturū, cuz ad Romanuz imperiū Africa rediisset
et cum eo tempore Belisario duce, strenue rem agente rediisset, puta-
batur in foribus adesse iudiciuz. Subpauidi ones arrectis animis
circumspectabant, vnde conflagratio generalis erūperet. In hac cō-
muni gētuz ac populoz trepidatione ac tumultu, pugne cuiusdā re-
pentin^o euent^o, cū summa omniuz admiratione pene ac risu declarauit
oraculum Nam post receptam Africam, cum vellet idēz impera-
tor liberare a Gothis Italiā, duces nomine Mūdum, ad preclari idēz
negocij misit cuz exercitu, q̄ in ipsis Italię faucibus, contra Gothos
in foeliciter pugnas, cuz prole occisus est. Mox cum rumor increbu-
isset. Mūdū ducē perisse, vaticinio intellecto, timore iudicij func-
tus est Mūdus. His adiungēdus est error Astronomozum, tam
Hebreozum q̄z nostrorum temeritatem suam frenare nolentium.
Abraham Hebreus astrologus, qui princeps cognominatur a suis
is, cōiunctioni Jouis cuz Saturno Mosis natiuitatez regnū Is-
rael, et legis promulgationē attribuit, et cuz anno Christi millesimo
quadringētesimo q̄dragesimo quarto. in Cācroz, rursus post ānos
viginti. hoc est. M. cccclxiiij. in piscib; futurā preuideret eā cōiunc-
tionem, putas redeunte causa rediturz effectuz. Mesā in altero pre-
dictozum coitū expectari debere p̄cinit, sed nō solum non venit s; ea
R iij

Liber Tertius

tempora tãta Judæorum strages est insecuta, vt ex omni Hispania vbi opibus et multitudine plurimũ coaluerat, nostris dieb⁹ a Ferdinãdo rege finito Granatẽsi bello ad vnuz oẽs etiã eieci sint Arnald⁹ etiã noster varicinari voluit año Christi. M. cccclv. ob cõuentũ triuz superiorũ planetarũ in aquario, vl' M. cccc. lxxiij. ob conexionem supradictorũ Saturni et Jouis in piscib⁹, vcturuz Antichristum. Sed cuz ea tpa iaz preterierunt, agitur et nunc a Christo años M. ccccxvij. eos pfecto ignorãtes, arrogãtes, mēdaces, leues, et ridiculos, nugigerulos declarat euentus.

¶ Futuram esse diem iudicij

¶ Ca. xxx.

Sed quanq̃ sit incertum iudicij tempus, certuz tamen est futuruz iudicij, nã carnis resurrectiones et Platonici concesserunt, et Sibyllę p̃fagierunt, et p̃phetę p̃dixerunt. Christ⁹ cõfirmat p̃dicat apli, nũciant astronomi, et q̃d plurib⁹ opus ẽ: Conflagrationis extreme memoria vel a demonib⁹ ẽdita, vel a coelo postensa in antiquis gentiliuz libris celebratur, inde illud Duid, in primo Metamorphoseos libro de Ioue loquentis.

Esse quoq̃ in factis reminiscitur, affore tempus

Duo mare, quo tellus, correptaq̃ regia coeli

Ardeat, memini me apud Petruz Aponensem in eo libro, qui consiliator inscribitur legisse, tempore diluuij generalis planetas omnes sub aquatico piscium signo conuenisse, et conspirantibus astris in animaliuꝝ perniciem coelũ coniurasse, forte pari modo volunt aliquãdo futurum, vt planetis omnibus in Leone coniunctis, qui flãmis gerantis est nature, virtus ignis supra moduz excrecens ceteris elementis et cunctis animãtibus moliarur interituz, sed quia hinc sequi videtur diem illaz ab astronomis posse p̃uideri, vt pote qui peritiam habent motuũ coelestiuꝝ. puto hinc admirãduz ac terribilez effectuz nõ a coelo, sed a Dei volũtate pendere, que cuz sit etiã angelis et beatis inscrutabilis, p̃sciri nullo modo iudicij datur nisi a deo ipso reuelẽt, et cuz apostolis id scire desyderãtib⁹ et sup eo Christum